

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 2.Pf.20.153/2023/7.

A felperes:

felperes, felperes címe

A felperes képviselője:

Dr. Böcs Annamária ügyvéd, ügyvéd címe

Az alperes:

alperes, alperes címe

Az alperes képviselője:

SBGK Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe, ügyintéző dr. Tószegi Renáta Zsuzsanna ügyvéd

A per tárgya: személyiségi jog megsértése

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 18.P.20.664/2022/14.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, az alperes által a felperesnek fizetendő sérelemdíj összegét 2.000.000 (kétfmllió) forintra leszállítja, egyebekben a per főtárgya tekintetében helybenhagyja.

Az alperes perköltség fizetésre vonatkozó kötelezését mellőzi.

Kötelezi a felperest és az alperest, hogy személyenként fizessenek meg az államnak 280.000 (kétszáznyolcvanezer) – 280.000 (kétszáznyolcvanezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket e határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlája javára.

Egyéb költségeiket a felek maguk viselik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az alperes által működtetett TV csatorna televíziós csatornán a 2021. szeptember 16-án 17 óra 58 perctől sugárzott műsor című műsorszámában és a 2021. szeptember 17-én 6 óra 24 perctől sugárzott műsor reggel című műsorszámában „riport címe” címmel tettek közzé riportot, amelyben a képviselő neve európai parlamenti képviselőhöz köthető céghálózat által igénybe vett Európai Unió támogatásokról számoltak be. A riportot a portál internetes sajtótermékben „cikk címe” címmel megjelent cikkekre hivatkozással adták közre. A felperest érintően azt mondták „[a] portál szerint ország lehet az egyik olyan ország, ahol a már létező technológiával pályáztak. Az ottani vállalat átköltöztette a céget a személylékhoz köthető települési székhelyre, ráadásul úgy tűnik, szoros kapcsolatban áll azzal a felperesnel, aki jelenleg vizsgálati fogságban van. A gyanú szerint érintett lehet ország történetének legnagyobb korrupciós botrányában.”

[2] A felperes 2021. szeptember 17-én e-mail üzenetben felhívta az alperes figyelmét arra, hogy a róla közölt tényállítások valótlanok, mert a portál hírportál azt közölte, hogy valójában személy² az, aki vizsgálati fogságban van a országot érintő korrupciós ügy miatt. Az alperes az internetes oldalán a műsorszám szerkesztett változatát jelenítette meg, amely a sérelmezett közléseket nem tartalmazza.

A felperes 2021. október 16-án jogi képviselője útján sajtó-helyreigazítási kérelemmel is fordult az alpereshez, aki a kérelmet október 18-án átvette, a kért helyreigazítást azonban nem tette közzé.

[3] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a TV csatorna megnevezésű médiaszolgáltatásán 2021. szeptember 16-án 17 óra 58 perckor sugárzott műsor és 2021.

szeptember 17-én 6 óra 24 perctől sugárzott műsor reggel című műsorszámában az alábbi tényközlést tette: „Az ottani vállalat átköltöztette a céget a személylékhoz köthető települési székhelyre, ráadásul úgy tűnik, szoros kapcsolatban áll azzal a felperesnal, aki jelenleg vizsgálati fogságban van. A gyanú szerint érintett lehet ország történetének legnagyobb korrupciós botrányában.”

Kérte továbbá, hogy kötelezze a bíróság az alperest 4.000.000 forint sérelemdíj, és ezen összeg után 2021. szeptember 17. napjától késedelmi kamat, valamint a perköltség megfizetésére.

[4] Arra hivatkozott, hogy az alperes a szakmai szabályok súlyos és vétkes megszegésével járt el, mivel a forrásként hivatkozott cikkből egyértelmű, hogy nem ő áll kényszerintézkedés hatálya alatt, a ország korrupciós botrányban személye nem érintett. Az alperes előzetesen nem kereste meg, a helyreigazítási kérelmének nem tett eleget annak ellenére, hogy a jogsértést lényegében elismerte azzal, hogy honlapján a riportot a sérelmezett közlés nélkül tette közzé.

A sérelemdíj körében a perben kihallgatott tanúk vallomására és a csatolt okiratokra hivatkozott, amelyek a személyes előadásában is előadott nem vagyoni sérelmeit alátámasztották.

[5] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a hírblokkban a felperes neve valóban elhangzott, abból azonban más azonosító adat hiánya folytán nem volt felismerhető. Az általa sérelmezett közlések nem alkalmasak a jóhírnév megsértésére, mert a riportban hivatkozott cikkben a személyl családról negatív kép került bemutatásra, a cikk pedig bizonyítja, hogy a felperes a személyl család bizalmi embere, ezért a felperes már a cikk alapján kedvezőtlen megvilágításba került.

[6] A sérelemdíj tekintetében arra hivatkozott, a felperes nem bizonyította, hogy a sérelmezett kijelentések alkalmasak jóhírneve megsértésére, nem mutatta be ténylegesen milyen nem vagyoni sérelme következett be. Az esetlegesen őt ért jogsérelem sem olyan súlyú, amely nagyobb reparációt igényel. Az, hogy sajtó-helyreigazítás iránt nem indított pert azt igazolja, hogy nem érte semmilyen hátrány a hírblokk közlései miatt. A kamatkövetelést is vitatta azzal, hogy az irányadó bírósági gyakorlat szerint azt az elbírálás idején érvényesülő életviszonyokhoz igazítottan határozzák meg a bíróságok, az eltelt időt is figyelembe véve.

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy az általa működtetett TV csatorna televíziós csatorna 2021. szeptember 16. napján 17 óra 58 perctől sugárzott műsor című műsorszámában és 2021. szeptember 17. napján 6 óra 24 perctől sugárzott műsor reggel című műsorszámában valótlannul állította, hogy a felperes vizsgálati fogságban van, és a gyanú szerint érintett lehet ország történetének legnagyobb korrupciós botrányában.

Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 4.000.000 forintot sérelemdíj címén, és ezen összeg után 2021. szeptember 17. napjától a kifizetésig járó, a

késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot, továbbá 580.000 forint perköltséget.

Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az állam javára az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon és számlára 240.000 forint feljegyzett kereseti illetéket.

[8] Döntése jogszabályi alapjaként az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdését, IX. cikk (1), (2) és (4) bekezdését, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 4. § (3) bekezdését, a 10. §-át, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. Törvény (Ptk.) 2:42. § (2) bekezdés, 2:43. § d) pont, 2:44. § (2) bekezdés, 2:51. § (1) bekezdés a) pont és a 2:52. § (1) bekezdés rendelkezéseit ismertette.

[9] Az alperesi védekezésre tekintettel elsősorban azt rögzítette, hogy a közlést kizárólag a perbeli műsorszám kontextusában kell értelmezni, nincs jelentősége a riport alapjául szolgáló cikk tartalmának. A műsorszámban a felperes neve elhangzott, az is, hogy szoros kapcsolatban áll a személlyel családdal, akik településhez kötődnek. Személyes előadása és a meghallgatott tanúk vallomása alapján megállapítható volt, hogy a családi és közelebbi ismeretségi körében egyaránt felismerték. Eseti döntésre is utalva azt hangsúlyozta, hogy a jogsértés bekövetkezéséhez nem szükséges az, hogy széles körben felismerhetővé váljon, elegendő, ha szűkebb körben felismerik.

[10] Alaptalan az alperes azon érvelése, hogy a sérelmezett közlések a felperes hátrányos megítélését nem eredményezik. A felperest érintő valótlan közlés jogsértő függetlenül attól, hogy a közölt hír fő mondanivalója szempontjából mekkora jelentőséggel bírt. A felperest egyértelműen bűncselekmény elkövetésével hozta összefüggésbe, ami a PK 12. számú állásfoglalás szerint sem minősül olyan, a felperes megítélése szempontjából lényegtelen tévedésnek, ami az alperes felelősségét kimentené.

[11] Köztudomású ténynek tekinthető, hogy az előzetes letartóztatás elrendelésére alapos gyanú fennállta esetén kerülhet sor, a korrupció súlyos megítélés alá eső bűncselekmény, ezért a sérelmezett közlés a felperes jóhírnevének megsértésére kiemelkedően alkalmas. Az, hogy a felperes nem közszereplő, nem értékelhető az alperes javára. Az Alkotmánybíróság 7/2014. (III. 7.) AB határozatának [49]-[50], és [62] bekezdéseire utalással azt hangsúlyozta, hogy a felperes fokozott tűrési kötelezettsége nem áll fenn.

[12] A felperes által igényelt sérelemdíj összegszerűsége tekintetében – eseti döntésekre is figyelemmel – úgy foglalt állást, hogy a sérelmezett közléssel okozott sérelem jelentős. A felperest súlyos, korrupciós bűncselekménnyel hozta összefüggésbe, büntetőeljárás alanyaként mutatta be, ami a megítélését jelentős mértékben hátrányosan befolyásolja. Alkalmas arra, hogy a belé vetett bizalmat magán- és üzleti kapcsolataiban megrendítse. Ezt a köztudomású műsoren túlmenően igazolta személy3 és tanúl tanúvallomása is.

A jogsértés az alperes súlyosan gondatlan magatartásának eredménye – figyelemmel az alapul szolgáló cikk eltérő tartalmára – ami indokolja a sérelemdíj magánjogi szankció jellegének érvényre juttatását is.

Az alperes a hiteles tájékoztatásra vonatkozó kötelezettségét megsértette, ezzel a közéleti vita szabad kibontakozását gátló magatartást tanúsított.

[13] Az, hogy a felperes nem indított sajtó-helyreigazítási pert, nem értékelhető a terhére. Az viszont az alperes terhére értékelendő, hogy a helyreigazítási kérelemnek jogos ok nélkül nem tett eleget, a kért helyreigazítást nem tette közzé. A sajtó-helyreigazítás ugyanis speciális személyiségvédelmi eszköz, amely a már bekövetkezett jogsértés által okozott hátrányok csökkentésére hivatott.

[14] A sérelemdíj prevenciós funkciójára figyelemmel értékelte, hogy az alperes adózott eredménye a jogsértés évében 3.406.764.000 forint volt. Kisebb összegű sérelemdíj megítélése szerinte alkalmatlan lenne annak a célnak a teljesítésére, hogy az alperest a hasonló jogsértéstől visszatartsa. Eseti döntésekre utalva úgy ítélte meg, hogy 4.000.000 forint sérelemdíj alkalmas a jogsértés orvoslására.

[15] A sérelemdíj összegét a jogsértés bekövetkeztekori életviszonyok alapján állapította meg, ezért a Ptk. 6:48. § (1) bekezdése alapján a kamatok megfizetésére is kötelezte az alperest a cikk megjelenését követő naptól.

[16] A pereszes alperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes perrel felmerült költségei megfizetésére. Az ügyvédi munkadíj összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján a felszámított összeggel egyezően állapította meg.

[17] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes fellebbezett. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Pp. 369. § (1) bekezdése, és a (3) bekezdésének c) és d) pontja szerinti felülbírálati jogkörében eljárva változtassa meg, a keresetet utasítsa el. Amennyiben a jóhírnév sértés körében az ítélet alapos, úgy arra az esetre a megállapított sérelemdíj összegének 2.000.000 forintra történő mérséklését kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet sérti a Ptk. 2:43. § d) pontját, a 2:45. § (2) bekezdését és a 2:52. § (1) bekezdését.

[18] Arra hivatkozott, hogy a Hírblokk összességében nem a felperesről szól, a neve mindösszesen egy alkalommal került megemlítésre és akkor sem olyképpen, hogy egyértelműen felismerhető legyen. Az átlagnéző arra fókuszál a híradásból, hogy az említett céghálózattal, illetve képviselő nevenal kapcsolatba hozható olyan személy is, aki jelenleg vizsgálati fogságban ül és neve ország vélhetően legnagyobb korrupciós botrányával hozható összefüggésbe, az azonban a Hírblokk szempontjából irreleváns, hogy ki ez a személy.

[19] A sérelemdíj körében azzal érvelt, hogy a megállapított sérelemdíj kirívóan magas, a bírói gyakorlathoz képest is. A felperes nem igazolt olyan hátrányokat, amely ezt az összecszerűsége indokolja. A meghallgatott tanúk vallomásai sem igazolják, hogy a cégtársi kapcsolat megszüntetése, illetve a bizottsági tagságról való lemondás a Hírblokk következtében történt meg. Azt a felperes sem vitatta, hogy a személyi családhoz fűződő kapcsolata is negatív fényt vet rá, így a negatív megítélést, illetve a bizalom megrendülését már ezek is kiválthatták. Az sem hagyható figyelmen kívül, hogy a sérelmezett közléseket nem csak az alperes tette közzé, az máshol is megjelent.

[20] A perköltséget a csatolt megbízási szerződés alapján kérte megállapítani.

[21] A felperes fellebbezési ellenkérelme szerint az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. A másodfokú eljárással összefüggésben a csatolt megbízási szerződés szerint – 3 munkaóra figyelembevételével – 90.000 forintban kérte megállapítani a perköltségét.

[22] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete megalapozott, azt az anyagi és eljárásjogi szabályokhoz igazodva hozta meg. Helyesen vette figyelembe, hogy a felperes nem közszereplő, az alperes a hiteles tájékoztatásra vonatkozó kötelezettségét megsértve állított a felperesről valótlan műsoret. Helytállóan mérlegelte az alperes terhére írható körülményeket, így azt, hogy a helyreigazítási kérelmének nem tett eleget.

Az elsőfokú bíróság azt is az irányadó állásfoglalásnak megfelelően értékelte, hogy a felperes személye, ha kisebb körben is, de egyértelműen felismerhető volt, őt beazonosították, mint olyan személyt, aki bűncselekménnyel hozható kapcsolatba. Ez pedig kétségtelenül alkalmas társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására.

[23] Az alperes sem az elsőfokú eljárás során, sem a fellebbezésében nem jelölt meg olyan körülményt, amely felróhatóságát enyhítené. Az elsőfokú bíróság helyesen mérlegelte azt is, hogy a perbeli esetben szükség volt a sérelemdíj preventív funkciójának érvényt szerezni. Az alperes nem indokolta, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított körülmények miért nem alapozzák meg a megítélt sérelemdíjat, csupán általános jelleggel tartotta azt eltúlzottnak. Önmagában azon hivatkozása, hogy a felperes nem bizonyította az alperesi cikkel összefüggésben bekövetkezett hátrányokat, nem fogadható el megfelelő érvként, így ezen érvelés alapján még vizsgálni sem lehet azt, hogy eltúlzott-e a sérelemdíj iránti igény.

[24] A fellebbezés részben alapos.

[25] Az elsőfokú ítéletnek fellebbezéssel nem érintett része nem volt, ezért a másodfokú bíróság azt teljes egészében vizsgálta. Az elsőfokú bíróság jogsértést megállapító döntésével egyetértett, kifejtett indokait is osztja, azokat nem ismétli meg, figyelemmel arra is, hogy az alperes fellebbezésében az elsőfokú eljárásban előadott érveit ismételte meg.

[26] Mindössze arra mutat rá, hogy a jogsértés súlya nem attól függ, hogy az adott hírműsorban a felperes neve hány alkalommal hangzik el. Személye egyértelműen beazonosítható, amit a perben kihallgatott tanúk vallomása is megerősített. Alaptalan az érvelése arra vonatkozóan is, hogy a felperes tekintetében nem azt a tartalmat közvetítette, hogy ő vizsgálati fogságban van, érintett egy súlyos korrupciós botrányban. A sérelmezett közlés ugyanis másképp nem értelmezhető. Amennyiben e körben az érintett személynek az alperes nem tulajdonít jelentőséget, úgy felesleges volt a felperes nevét megemlítenie.

[27] Részben alapos azonban a fellebbezés a sérelemdíj vonatkozásában.

[28] Az elsőfokú bíróság helytállóan vette figyelembe, hogy a felperes társadalmi megbecsülését súlyosan sérti, ha őt alaptalanul bűncselekmény lehetséges elkövetőjeként tüntetik fel nagy nyilvánosság előtt, ezért a jogsértés súlyosnak tekinthető. Azt is helyesen értékelte, hogy a jogsértéssel közvetlen összefüggésben a felperest a köztudomású tényként figyelembe vehető hátrányokon túlmenően tényleges sérelmek is érték. A per során csatolt okiratok és tanúvallomások – szemben az alperes fellebbezési hivatkozásával – alátámasztották, hogy a sértő közlések miatt az üzleti életben hátrányt szenvedett, az önkormányzati bizottsági tagságáról lemondani kényszerült, ahogyan azt is, hogy ezek a sérelmek az alperesi magatartással okozati összefüggésben állnak.

[29] személy3 – a felperes volt üzlettársa – úgy nyilatkozott, hogy ő az egyik szomszédjától értesült a hírről, aki azt a TV-ben látta. Ehhez hasonlóan tanú is arról nyilatkozott, hogy televíziós hírműsorból hallott a felperes ügyéről, „videókat” küldtek ezekről részükre.

[30] Szintén helyesen vonta értékelési körébe az elsőfokú bíróság azt, hogy az alperes súlyosan felróható magatartást tanúsított, és azt a tény is, hogy a felperes helyreigazítási kérelmének nem tett eleget.

[31] Erre is tekintettel indokolt volt a sérelemdíj összegének meghatározásakor a jogintézmény magánjogi büntetés jellegének érvényre juttatása is. E körben elsősorban nem az alperes gazdasági, pénzügyi helyzetének van jelentősége, hanem annak, hogy az kellő visszatartó erőt jelentsen a hasonló jellegű jogsértésektől. A magyarországi bírói gyakorlat ezt a visszatartó erőt jóhírnevet, becsületet sértő cselekmények esetén a milliós nagyságrendű sérelemdíjakkal jeleníti meg. Többmilliós nagyságrendű sérelemdíj azonban abban az esetben indokolt, amennyiben a jogsértés a magánszférát, közvetlenül az emberi méltóságot érinti.

[32] Nem volt azonban kellő figyelemmel az elsőfokú bíróság arra a nem vitás tényre, hogy a felperest ért nem vagyoni sérelem – amelynek kompenzációja a sérelemdíj – nem kizárólag az alperesi magatartás folytán következett be. A jogsértés ugyan két alkalommal is megvalósult, az alperes azonban a lekérhető médiaszolgáltatásában elérhető riportot a sérelmes közlemény nélkül teszi elérhetővé. Étrékelendő volt az is, hogy a jogsértés a széles közvélemény előtt rövid hatású volt, figyelemmel arra, hogy a nagyközönség számára visszakereshető riport a sérelmes közlést már nem tartalmazza.

[33] A másodfokú bíróság megítélése szerint a Ptk. 2:53. § (3) bekezdése szerint értékelendő összes körülményre tekintettel 2.000.000 forint szükséges az alperesi magatartással összefüggésben a felperest ért nem vagyoni sérelem kompenzációjához, egyben elégséges ahhoz, hogy az alperest a további jogsértéstől visszatartsa.

[34] Minderre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, az alperes által a felperesnek fizetendő összeget leszállította, a jogsértés megállapítására és a kamatfizetési kötelezettségre vonatkozó rendelkezéseit helybenhagyta.

[35] Az ítélet részbeni megváltoztatása a perköltség viselésére is kihatott, figyelemmel arra, hogy a felperes által igényelt sérelemdíj eltúlzott volt, ezért a Pp. 83. § (3) bekezdése nem alkalmazható.

[36] A másodfokú bíróság a felek pernyertességének, pervesztességének arányát mind az elsőfokú, mind a másodfokú eljárásban azonos mértékűnek ítélte, ezért az ügyvédi munkadíjból álló együttes első- és másodfokú perköltség viseléséről a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján akként határozott, hogy a felek a költségeiket maguk kötelesek viselni.

[37] Ezen arányra is figyelemmel rendelkezett a másodfokú bíróság együttesen a kereseti és fellebbezési illeték megfizetéséről a Pp. 101. § (1) bekezdése, a 102. § (1) bekezdése és a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján. A le nem rótt illeték megfizetésének módját az 1990. évi XCIII. törvényt (Itv.) módosító 2022. évi XLV. törvény 70. § és 73. § 6. pontjában foglaltakra tekintettel határozta meg.

[38] Tájékoztatja a feleket, hogy az együttesen meghatározott illeték az Itv. 78. § (4) bekezdése szerint a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé. Az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság (Fővárosi Ítéltábla) megnevezését, a bírósági ügyszámot és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát [30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés e) pontja].

Budapest, 2023. május 11.

Dr. Hercsik Zita s.k.
László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovaliczky Ágota
előadó bíró

s.k.

Dr. Fintha-Nagy Péter
bíró